

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 65 b § i elmarknadslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 65 b § i elmarknadslagen (RP 61/2026 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Daniela Karlsson, arbets- och näringsministeriet
- äldre sakkunnig Marko Juslin, Fingrid Datahub Oy
- expert Olli Taipale, Finsk Energiindustri rf
- intressebevakningschef Jari Nykänen, Lokalkraft rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Elenia Oy.

Inget yttrande av

- Helen Ab
- Konsumentförbundet rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att elmarknadslagen ändras. Enligt propositionen ändras bestämmelsen om marknadsbaserad styrning av belastningen för slutförbrukare och införandet av tjänster för styrning av belastningen.

Propositionens huvudsakliga mål är att se till att branschen har tillräckligt med tid på sig att genomföra funktionen för styrning av belastningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 september 2026.

Betänkande EkUB 13/2026 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att 65 b § i elmarknadslagen ändras så att distributionsnätsinnehavaren senast den 1 juni 2027 ska möjliggöra ibruktagande av marknadsbaserad styrning av belastningen. Det är fråga om att skjuta fram tillämpningen av bestämmelserna om marknadsbaserad styrning av belastningen för slutförbrukare och ibruktagande av anknytande tjänster. Syftet är att se till att branschen får tillräckligt med tid att göra de ändringar som lagstiftningen kräver.

Förslaget hänför sig till de bestämmelser som gör det möjligt att införa en marknadsbaserad styrningsmodell i stället för att distributionsnätsinnehavaren har hand om styrningen. I den marknadsbaserade modellen väljer slutförbrukaren själv vem som ska styra förbrukningen, medan distributionsnätsinnehavaren ser till att de tekniska förutsättningarna finns. Distributionsnätsinnehavarna åläggs att möjliggöra marknadsbaserad styrning via fjärrmättningsapparat.

Den nu aktuella ändringen är av teknisk natur och gäller bestämmelsens ikraftträdande, inte dess sakinhåll. Bakgrunden är att beredningen av den relevanta regleringen på förordningsnivå, den så kallade mätförordningen, har fördröjts. Detta har försvårat branschens möjligheter att vidta de åtgärder som krävs för att bestämmelsen ska kunna tillämpas fullt ut inom den nuvarande föreskrivna tidsplanen. Avsikten är att genom förordning av statsrådet precisera de tekniska aspekterna av den marknadsbaserade styrningen, såsom gränssnittets funktion och sättet att genomföra det. Ekonomiutskottet anser det viktigt att beredningen av förordningen slutförs så snart som möjligt.

En senareläggning av ikraftträdandet av bestämmelserna om marknadsbaserad styrning av belastningen är motiverad också på grund av de behov av ändringar i datasystem och processer som övergången till en marknadsbaserad modell medför för elnätsbolagen, elförsäljarna och andra elmarknadsaktörer. Regleringen minskar den oskäliga tidspressen i anslutning till ibruktagandet och gör det möjligt att genomföra detta etappvis. Aktörer som har beredskap att införa marknadsbaserad styrning av belastningen redan före den 1 juni 2027 kan göra det från och med den 1 september 2026. Förslaget gör det möjligt att kontrollerat och konsekvent genomföra de tekniska och operativa åtgärder som införandet av gränssnittet förutsätter.

Ekonomiutskottet anser att lagförslaget i propositionen är motiverat och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 61/2026 rd utan ändringar.

Betänkande EkUB 13/2026 rd

Helsingfors 19.5.2026

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Heikki Vestman saml
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Ville Kaunisto saml.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.